

לאחמם ואתצטלת ארעא שתשוב לאמה וכמ"ש בספרא דלניעותא בסופו קרן ציובלא
 אתעטר עשיראה צאימא כו' וכלא תייצין לאתרייהו כו' ע"ש. וזה סוד השבת, אלא
 ששבת אינה חוזרת לשרשה אל בינה אלא בינה מאיר לה שלא ע"י ו"ק ששת ימי
 המעשה, והיא שזה לגביה, לכן זמן הזיווג זו. אבל העה"צ דוגמת יוה"כ ששבת אל
 אמה, ואז לדיקים יושבים ועטרותיהן בראשיהן (ברכות י"ז א') עטרת בעלה ואז אין
 זו לא אכילה ולא שתייה ולא פריה ורביה כו' כמו ציוה"כ דרגא דבינה כמ"ש
 בתיקונים, שאז היא בסוד תגא עטרה בראש, וכל המשתמש בתגא חלף, שאין שימוש
 כשמלכות בראש בעלה, ואין נשמות חדשות, לכן אין זו אכילה כו'. וזה סוד "וארעא
 אתצטלת" ונשאר בינה בלבד שכלם בקרבה נעלמים, וז"ש דאתחקף בלחודוהי כמ"ש
 לקמן (בסוף הספרא דלניעותא) ונשגב ה' לבדו (ישעיה ב, יא), ר"ל בינה לבד, ביום
 ההוא שהוא יום השביעי יום שכלו שבת כו', וכל שלמטה ממנה אתחריצ כנ"ל. והוא
 כל זמן שליעת יום השביעי שהוא מלכות שחוזרת לשרשה.

אוצר החכמה

והנה, לעיל מינה צפ"ר ירמיהו, בפסוק טו, איתא: "כי יש שכר לפעולתך", המרמז על עולם
 הבא שהוא זמן קיבול השכר. וראה בשער הכוונות דרוש עלינו לשבת (דף נ' ע"ג), שכתב ש"ש
 שכר" הם ש"י עולמות דתמות בורסיא הנקרא עלמא דאתי, ע"ש. ולפי כל זה, הרמז בפסוקנו
 בר"ת "יובל" הוא, שהעולם הבא הוא היובל האמיתי, שבו עולה המלכות, המכונה רחל, שהיא
 נוסח נשמות ישראל, כידוע, אל ספירת הבינה (סוד היובל, שנת החמישים, סוד חמישים שערי
 בינה), ואז "ושבו בני לגבולם" [גבול מ'], היינו לגבול מ' סתומה, שהיא הבינה, וכמ"ש האר"י
 ז"ל בספר ליקוטי תורה (פרשת תרומה), וז"ל: ותצוה היא נעלמה ומכוסה ועל כן עין יפה
 אחד מארבעים, שהיא בתצוה, שהוא מ' סתומה ד"לסרבה המשרה" (ישעיהו ט, ו), עכ"ל. ואז
 "לדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה".

וענין "ושבו בני לגבולם" (דייקא) לגבולם, נתבאר יותר, שם בדרוש עלינו לשבת, שפירש הרב ז"ל
 תיבת "בני" מלשון הוי"ה דב"ן, כמו (שמואל א, א, ו) "אנכי טוב לך מעשרה בני", שהם
 עשר הוי"ת דב"ן, שהם סוד עשר הספירות של המלכות שהיא הוי"ה דב"ן, ומביא את פסוקנו
 ולומד שרומז לאותן הוי"ת דב"ן, וכמ"ש שם וז"ל: וזה סוד "יש שכר לפעולתך" ... "ושבו בני
 לגבולם". כי יש שכר הוא סוד עשר פעמים ב"ן [א"ה: "שכר" עולה בגימטריא תק"כ, שהוא
 עשר פעמים ב"ן], עכ"ל. והנה, אלו העשר ספירות של המלכות, סוד ה"בני", הם העולים אל
 הבינה להתקן באלף השביעי, שהוא היובל, וכמ"ש הגר"א הנ"ל, והוא סוד "ושבו בני לגבולם"
 שמרמז לן רבינו האר"י ז"ל.

ונראה להוסיף בדרוש, שמש"כ בפסוקנו תיבת "נאם" לפני הרמז "יובל" בר"ת, תיבת "נאם"
 נחלקת לשנים - נ' אס. רומז לנ' שערים של אימא עילאה (שהיא ה"אס"), שהם נ' שערי בינה.

ויש בנותן טעם לשבת להביא כאן מספר אפיקי ים, ביאורי אגדות של הגרי"א חבר (בבא בתרא דף עג ע"ב), מתחילת דבריו על אחת מאגדות רבה בר בר חנה, וז"ל:

"ומלחו מיני' שיתין מחזי" הוא מה שנשאר מהמלכים שלא נחזרו עדיון, והם העמידים להתזרז ולהתקן אחר שית אלפי שנין באלף השביעי, בסוד הלוייתן שהנקבה נהרגה ומלחה ללדיקים לע"ל, כמו שית' לפנינו בס"ד, שהם אורות חדשים של צ"ן הנוקבה בן התנין שיתגלה לע"ל, בסוד קרן צינלא אחטטה, שצ"ן יעלה לס"ג מלכות לאימא, והם העטרות לשית אלפי שנין לנשמות הלדיקים שהיו צו' אלפי שנין שהוא עטרת בעלה, שהוא עוה"צ לדיקים יושבים ועטרותיהם צראשיהם וכו'. ועל סוד זה רמזו רז"ל בפ' חלק (סנהדרין נח ע"א) שאמרו אין בן דוד צא עד שיתבקש דג לחולה ולא ימצא, כידוע, שאין צ"ד צא עד שיכלו כל הצירורים כמ"ש (יזמות ס"ג ע"צ) אין צ"ד צא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, והם נק' דגים שהם מכורא הנ"ל שכולל כל הז' מלכים [א"ה: דג בגימטריא ז'], וחולה הוא הנוקבא שכל הצירורים סלקון לגבה וכמ"ש כי חולת אהבה אני והם דגים העולים מן מעולת ים

אוצר החכמה

חמ"ד.
אה"ח 1234567

הופעה יחידה של ס"ת "יובל" בתנ"ך:

מלאכי (ג, כב):

זָכוּר תּוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְּזֶרֶב עַל כָּל יִשְׂרָאֵל זִוְקִים וּבוֹעִפְטִים.

תורת משה היא סוד חמישים שערי בינה, שהם סוד היובל שנת החמישים שנה. ותחילה לא זכה משה אלא למ"ט שערי בינה, שעל זה נאמר ותחסרהו מעט מאלהים (תהלים ח, ו). וכמבואר בגמרא מסכת נדרים (לח, א), וז"ל:

רב ושמואל דאמרי תרווייהו חמישים שערי בינה נבראו בעולם וכולם נתנו למשה חסר אחת שנאמר ותחסרהו מעט מאלהים.

ואיתא בכתבי האר"י ז"ל (ספר הליקוטים פרשת ואתחנן), שמעיקרא, קודם חטא העגל, היו למשה כל החמישים שערי בינה [א"ה: שזכה להם במתן תורה בסוד יום החמישים, שהוא כנגד ער הנו"ן מנ' שערי בינה, ראה שערי צדק, בשער השמיני] אלא שאיבד בחטאם של ישראל את שער הנ', ושוב זכה לו אחר מיתתו, וז"ל האר"י ז"ל שם:

דע, כי בכל דור צא משה בסוד עיבור, לפי שהקב"ה לא היה רוצה לקבל ערצ רב, וזוה לא היה מיתה ולא גלות, כמ"ש רז"ל חרות על הלוחות, חירות וכו'. והוא קבלם,

נחשבו כי טוב הוא להכניסם בקדושה, ונפרט שהיו נוגעים לו קצת, כמ"ש העם אשר אנכי בקרבם, וכתיב כל העם אשר צרגליך, ולזה רצה לתקנם, ואדרבה קלקלו לישראל. וז"ל מ"ש לך רד כי שיחת עמך וכו', נשחת לא נאמר אלא שיחת, פי' שיחת לישראל, ועמה רוב הדור מהם. ולזה הוצרך לבוא משה בעיבור אחת לנ' שנה, לפי שהוא שרש ישראל, לתקנם שלא יטעו ערב רב. וקודם שחטאו ישראל, היה משה בתכלית השלמות, והיה משיג שער הנו"ן של חמשים שערי צינה הגדול מכולם, וכשחטאו ישראל נעלם ממנו. וזה שאמר הכתוב: לך רד, כי שחת וכו', ר"ל רד ממנין ל"ך. וזה שאמרו רז"ל: נ' שערי צינה נבראו בעולם, וניתנו למשה חסר אחד. פירוש, מעיקרא כלם נתנו לו, ואחד חסרו לו אח"כ. וז"ל ש ותחסרהו מעט וכו', פירוש, מעיקרו שלם היה, אלא שאח"כ חסרוהו היותר מעט מאלהים, שהוא א' א'. או פירוש, שחסרו הרבה, ולא נשאר לו אלא מ"ט, כמ"ש רז"ל אל תקרי מעט אלא מ"ט, והמ"ט הן מעט מזער, בערך שער החמישים הגדול מכולם. ולהיות שכוונת מרע"ה הייתה לטובה, לא מנע השי"ת ממנו הטוב, ובעת אסיפת רוחו, ויעל משה מערבות מואב אל הר נבו, נ' צו, ונכנס הנו"ן בשמו, ונעשה נשמה, וידוע כי נשמה הוא צינה. אוצר החכמה

ובעניין זכיית משה לדרגת "בינה" שהיא ה"יובל" כתב גם הגר"א בביאורו לספרא דצניעותא (פירקא חמישאה דף נ"ט ע"ג), וז"ל:

אח"ח 1234567

קרן ציובלא אתעטר כו' עד סוף הפרק. ר"ל לכן נאמר בקרן היוכל, שקרן אתעטר ציובל. ולכן זכה משה לקרן [א"ה: שקרן עור פניו], שזכה לצינה דרגא דמשה, כידוע בהרבה מקומות. ואמר קרן דנטיל קרן ורוח לאתבא רוחיה ליה - ר"ל שרומו לאלף השביעי שהוא דרגא דמלכות ואז יעלה מלכות ציובל ונשגב ה' לצדו ציוס ההוא כמו שכתב לעיל פרק א'. וכן הוא ציוה"כ [א"ה: שעולה המלכות בבינה]. וזה במשך היוכל המה יעלו בהר, והוא היה ציוה"כ, ורומנו לעתיד: וזה שאמר והאי קרן דיוכלא הוא יובל ה' וה' נשיבא דרוחא לכלא וכלא תייבין לאתרייהו.

והנה, נתבאר לעיל בערך "חמס" (על פי דברי האוה"ח הק' שמות ג, ח) שהשגת משה רבינו את שער הנו"ן, היא על ידי שמשה רבינו מתפשט בתלמידי חכמים העמלים בתורה בכל דרא ודרא בסוד העיבור. ונתבאר להלן ערך "שמיני" שהשגת שער הנו"ן היא על ידי העמל בתורה שבע"פ, אשר לכן זכה רבי עקיבא לשער הנו"ן (וכן יהושע, הנקרא בן נון, ע"ש). ולפי זה יש לומר, שהנביא האחרון מבקש מעם ישראל, בנבואתו האחרונה בראשית תקופת בית שני, לזכור את תורת משה ולעמול בה, כי עתה מתחילה עת האביב לפריחת התורה שבע"פ, וכמ"ש בפרקי היכלות (פרק כח, ג). ועל ידי כך, יזכו ישראל, ויחד אתם משה רבינו ע"ה, לבחינת היוכל שהוא שער הנו"ן, מהחמישים שערי בינה.